<u>Scoil Naomh Bríde, Tulach Uí Chadhain</u>

<u>Plean Scoile na hAmharcealaíona</u>

<u>Teideal:</u> Plean Scoile na hAmharcealaíona
<u>Réamhráiteas:</u> **(a) Conas a cuireadh an plean seo le cheile agus cé a bhí páirteach ann?** Bhí baint ag an bhfoireann iomlán i scríobh agus réiteach an phlean seo. Claíonn an phlean seo le prionsabail agus ábhar an Churaclam Athbhreithnithe (1999).Is tuairisc é an phlean seo d'ár chleachtais mhaith sna hamharcealaíne. **(b)Cén fáth go bhfuil gá leis an bplean seo?** Táimid ag iarraidh go gcuirfidh an phlean seo le múineadh agus le foghlaim leanúnach san Ealaín.
<u>Fís agus Aidhmeanna:</u> **(a) Fís- An plean i gcomhthéacs na scoile** Táimid ag iarraidh cur leis na tréithe pearsanta atá ag gach paiste faoinár gcúram. Ba mhaith linn cur chun cinn a dhéanamh ar shaol cruthaitheach agus samhlaíoch an pháiste trí ealaín a chleachtadh. **(b) Aidhmeanna** Is iad aidhmeanna an churaclaim amharcealaíon ná • cabhair a thabhairt don pháiste íogaireacht a fhorbairt don saol amhairc, spásúlach agus tadhaill agus soláthar d'eispéireas aeistéitiúil • cabhair a thabhairt don pháiste chun idéanna, mothúcháin agus eispéireas a chur in iúl i bhfoirmeacha amhairc agus tadhaill • a chinntiú go mbeidh eispéireas taitneamhach agus cuspóir cinnte leis ag an bpáiste ar

mheáin dhifriúla ealaíne agus go mbeidh deiseanna aige/aici ábhair éagsúla a iniúchadh, a thástáil, a shamhlú, a dhearadh, a chumadh agus a chur in iúl

- tuiscint an pháiste ar an bpróiseas cruthaitheach a bhaineann le déanamh ealaíne déthoisí agus tríthoisí agus a f(h)reagairt phearsanta orthu a fhorbairt
- a chur ar chumas an pháiste na scileanna agus na teicníochtaí is gá le haghaidh léirithe, cumadóireachta agus leithlí a fhorbairt
- a chur ar chumas an pháiste an díocas agus an sásamh a ghabhann le cruthaitheacht agus le lánacmhainneacht a aimsiú trí ghníomhaíochtaí ealaíne a eispéiriú
- íogaireacht, taitneamh agus léirthuiscint i leith na n-amharcealaíon a chothú sa pháiste
- deiseanna a sholáthar don pháiste na gaolta a d'fhéadfadh bheith idir a s(h)aothar féin agus saothar ealaíontóirí agus ceardaithe a iniúchadh.

Pleanáil Curaclaim:

Snáitheanna agus Snáithaonaid:

Pleanáil Curaclam

Sa churaclam moltar na meáin thíosluaite mar mheáin léirithe insroichte a chuirfidh ar chumas an pháiste an saol a iniúchadh, freagairt dó agus é a léirthuiscint ó thaobh amhairc de:

- **Líníocht:** Líníocht a dhéanamh, Breathnú agus freagairt
- **Péint agus dath:** Péinteáil, Breathnú agus freagairt
- **Prionta :** Priontaí a dhéanamh, Breathnú agus freagairt
- **Cré :** Forbairt foirme i gcré, Breathnú agus freagairt
- **Tógáil :** Tógálacha a dhéanamh, Breathnú agus freagairt

- **Fabraic agus snáithín.**: Cruthú le fabraic agus le snáithín, Breathnú agus freagairt

Páistí le Riachtanais Speisialta

Ba cheart go n-eireoidh le gach páiste san Ealaín. Tabharfar tacaíocht faoi leith do pháiste a chabhraíonn Ealaín leo scileanna agus tálúin nua a aimsiú agus a fhorbairt. Tabharfar freisin spreagadh do na páistí le talann faoi leith san Ealaín. Beidh seans acu cur isteach ar chomórtaisí, cnuasaigh Ealaíne a chomhlíonadh, srl.

Forbairt Coincheapa agus Scileanna

- Feasacht ar line
- Feasacht ar chruth
- Feasacht ar fhoirm
- Feasacht ar dhath agus ar thon
- Feasacht ar uigeacht
- Feasacht ar ghréas agus ar rithim
- Feasacht ar spas

Comhthathú

Is féidir an Ealaín a chomtháthú le neart ábhair eile agus tá sé riachtannach go ndéantar é seo. Seo a leanas roinnt samplaí de chonas mar a chomhtháitear Ealaín sa scoil.

Gaeilge:

Ócáidí Speisialta (Oíche Shamhna, An Nollaig, Lá ‘le Vailintín, Lá ‘le Pádraig, An Cháisc, Laethanta Saoire)

Scéalta, rainn, seanfhocail srl a léiriú.

Béarla:

Scéalta, filíocht, cur síos graificeach

OSIE (Stair):

Carachtéirí, mar shampla na hÉighiptí- hieroglyphics, pirimidí a dhéanamh/ léirmhíniú samhlaíoch a dhéanamh ar charachtair stairiúla i gcré nó i bpapier maché

OSIE (Tíreolas):

Mapaí a dhéanamh, bratacha naisiúnta

OSIE (Eolaíocht)

Fuinneamh agus fórsaí – Solas

OSPS:

Na mothúcháin a léiriú, póstaeirí (m.sh. i gcoinne drugaí)

Ceol: fuaimeanna agus pictiúir d'fhuaimeanna a chuireann gléasanna ceoil éagsúla in iúl a léirmhíniú (i líne); líníochtaí a dhéanamh de ghléasanna ceoil mar nithe neamhbheo agus mar oiriúintí portráide agus scéalta, mothú, coincheapa, ócáidí léirithe i bhfuaim a léirmhiniú (i bpéint agus i ndath)

Drámaíocht: téamaí a iniúchadh trí dhrámaíocht a léirmhíniú (i bpéint agus i ndath), pearsana a iniúchadh trí dhrámaíocht a léirmhíniú (i gcré nó i papier maché)

Matamaitic: Innealtóireacht agus tógáil , triail a bhaint as cruthanna agus airíonna déthoiseacha chun fadhbanna deartha a réiteach

Príomh-Mhodheolaíochtaí:

Módh-Eolaíochta/Módh Oibre

- Obair aonair
- Obair ghrúpa
- Cómhra ranga, aischothú agus céistiúcháin
- Déanfaidh na páistí aithrís ar phictiuirí nó uirlisí agus úsáidfidh siad a gcuid samhlaíocht ina gcuid oibre.
- Eolas do pháistí faoi ealainteoirí
- Aoi-chainteoirí
- Taispeaintaisí

Measúnú: Ag Breathnú ar Obair na Leanaí:

Measúnú: Ba chóir go dtógfadh measúnú ceann de:

- Chumas an pháiste ealain a dhéanamh
- Chumas an pháiste saothar ealaine a bhreathnú le tuiscint agus freagairt dó
- Chineál theagmháil an pháiste le healain

Tá na trí achar seo comhghaolta agus déantar iad a mheasúnú ar bhonn:

- Feasacht chéadfach
- Cumas agus scileanna léirithe
- Feasacht léirmheastacht agus aeistéitiúil
- Dearcadh i leith gníomhaíochtaí ealaine.

Ba cheart na teicniochtaí seo a leannas a chur san aireamh freisin:

- Breathnadóireacht an mhúinteora
- Tascanna a dhearann an múinteoir
- Samplaí Oibre, bailiúcháin agus tionscadail

Comhionannas agus Rannpháirtíochta

Déanfaidh an múinteoir ranga cinnte, chomh fada is féidir go mbeidh na páistí ar fad rann-pháirteach sa cheacht ealaine. Tugtar deis do na páistí a gcuid talainn féin a

thaispeaint sa rang ealaine tré a gcuid smaointe agus cuma féin a chuir ar a gcuid obair ealaine. Tá sé tábhachtach dóibh go mbeidh gach duine rann-pháirteach sa rang.

- **Pleanáil Eagraíochta**

4. Clár Ama

Seo an méid ama a thugtar do Oideachas Ealaíon gach seachtain:

Ranganna Naíonáin: 2 uair 30

Meán Ranganna agus Ard Ranganna: 3 uair a chloig

5. Acmhainní agus Taispeántaisí

Tá neart achmhainní Ealaíne ar fáil sa scoil. Comaidtear roinnt rudaí a úsáideann muid ó lá go lá sa seomra ranga agus tá gach rud eile ar fáil sa Stór nó i Seomra Áine.

Taispeántaisí:

Tá sé fíor-thábhachtach go bhfeiceann na páistí a cuid oibre suas ar na ballaí. Beidh na taispeántais ballaí athruithe go minic chun go bhfeicfidh na pástí a gcuid ealaíne ar teaispáint. Chomh maith leis sin, beidh ealaín na bpaistí le feiceáil sna pasáistí timpeall na scoile.

6. Sábháilteacht

Déanfar chuile iarracht páistí agus muinteoirí a choinneáil slán i rith ceacht Ealaíne. Usáideann muid siosúir sábháilte sa rang ealaine. Bíonn soithí plaisteacha in úsáid nuair atá uisce de dhíth.

7. Pleanáil agus Eagrúcháin

Ceann de na tascanna is dúshlánaí dá bhfuil ag an múinteoir is ea conas gníomhaíocht áirithe ealaíne a thabhairt isteach. Tosaíonn gníomhaíochtaí ealaíne a bhfuil aidhmeanna

leo le spreagadh a ghríosaíonn spéis agus samhlaíocht na bpáistí agus a chuireann an fonn tosaithe orthu. Pointe tosaigh maith is ea aon cheann de na gníomhaíochtaí a fhothaíonn modhanna fionnachtana faoi threoir, nó cumasc díobh.
Cuimsíonn siadsan a bheith

- ag obair as taithí agus as samhlaíocht an pháiste
- ag úsáid ábhar agus uirlisí mar spreagadh
- ag obair de bhreathnóireacht agus d'fhiosracht
- ag úsáid saothar ealaíontóirí agus ceardaithe mar spreagadh.

Is féidir go mbeidh pointe tosaigh áirithe níos cuí d'obair i meán áirithe ná cinn eile: mar shampla, is í úsáid ábhar agus uirlisí an pointe tosaigh is cuí le haghaidh priontála. Is féidir go ndúiseofar idéanna oibre i meáin eile ag ceann amháin nó níos mó de na pointí tosaigh molta, agus is féidir go roghnóidh an múinteoir ceann acu.
Chun nádúr comhtháite na snáithaonad a chothú d'fhéadfaí obair ealaíontóirí agus ceardaithe a úsáid mar spreagadh in éineacht le pointí tosaigh molta eile.

8. Forbairt Foirne

Tugtar gach tacaíocht do mhúinteoirí chun go mbeidh dul chun cinn ag gach rang san Ealaín. Is faoi chúram an mhúinteora ranga é an Churaclam sna hAmharcealaíne a chur i gcrích sa seomra ranga.

9. Rannpháirtíocht Tuismitheoirí agus Nascadh leis an bPobal

Tá fáilte mór roimh tuismitheoirí le talann faoi leith cabhrú linn agus taispeáintisí a dhéanamh. Ba mhaith linn tuismitheoirí a spreagadh chun deiseanna foghlaime a thabhairt dá bpáistí ar nós cuairt ar dhánlann srl.
Is féidir le tuismitheoirí freisin tacaíocht a thabhairt dá bpáistí agus iad ag cur isteach ar comórtaisí agus taispeántais. Is féidir le ranganna freisin tabhairt faoi taispeántaisí idirnáisiúnta agus staidéar a dhéanamh orthu.

- **Critéir Rathúlachta**

Tá ullmhuchán na múinteoirí riachtanach chun an plean seo a chur i bhfeidhm. Tá sé tabhachtach na módhanna atá luaite a bheith á leanúint agus athbhreithniú a dhéanamh ar seo go rialta.

- **Cur i bhFeidhm: Meán Fomhair 2013**

Rólanna agus Freagracht

Tá sé an-tabhachtach do fhorbairt an pháiste go bhfuil an churaclam a chur i bhfeidhm i ngach rang. Tá an freagracht seo ar fhoireann na scoile ar fad agus gach múinteoir freagrach as a rang féin. Beidh an plean seo le cur i bhfeidhm Meán Fomhair 2013

- **Athbhreithniú: Meitheamh 2015**

(a) Rólanna agus Freagracht

Tá an freagracht seo ar fhoireann na scoile nuair atá data den athbhreithniú thuas. Meitheamh 2015.

(b) Spriocdháta don athbhreithniú:

Déanfar athbhreithniú ar seo sa bhlian 2015

- **Daingniú agus Cumarsáid**

Siniú ___________________________________ Dáta: __________________

Cathaoirleach an Bhord Bainistíochta